

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Sancta Maria te AARSCHOT

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 13111

Instelling Vrije Basisschool - Sancta Maria

Directeur Rita VAN AELST

Adres Kard. Mercierstraat 10 - 3200 AARSCHOT

Telefoon 016-56.74.92

Fax 016-57.22.02

E-mail directie@sancta-maria-aarschot.be

Website www.sancta-maria-aarschot.be

Bestuur van de instelling VZW Instituut Sancta Maria

Adres Kard. Mercierstraat 10 - 3200 AARSCHOT

Scholengemeenschap SGKBO Aarschot-Betekom-Houwaart

Adres Pastoor Pitetlaan 26 - 3130 BETEKOM

CLB Vrij CLB Aarschot

Adres Bekaflaan 63 - 3200 AARSCHOT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 13-03-2017, 14-03-2017, 16-03-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 16-03-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 29-03-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Stefan PASTURE

Teamleden Jan VAN EECKHOUT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming	15
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	17
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	18
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	18
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	20
4.1 Aanvangsbegeleiding	20
4.2 Sociale en emotionele begeleiding	21
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	23
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	25
6.1 Wat doet de school goed?	25
6.2 Wat kan de school verbeteren?	25
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	26
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	26

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de vrije basisschool Sancta Maria gelegen in het centrum van Aarschot. Op dezelfde campus bevindt zich een secundaire school waarmee ze een goede samenwerking uitgebouwd heeft. De school heeft een stabiel beleid met een ervaren directeur, een kern- en zorgteam en een bekwaam leerkrachtenteam. De leerlingenpopulatie is over de jaren heen in stijgende lijn. De directeur en de teamleden zetten met een grote gedrevenheid elkaars sterktes in om 'samen school te maken'.

Op basis van het vooronderzoek van 6 maart 2017 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. Ze onderzocht de leergebieden Nederlands en muzische vorming in de kleuter- en de lagere afdeling. Ze peilde ook naar de kwaliteit van de sociale en emotionele begeleiding, de aanvangsbegeleiding en het algemeen beleid. Daarnaast controleerde de onderwijsinspectie de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne en de naleving van elementen uit de regelgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat de resultaten van de onderzochte leergebieden in beide afdelingen aan de verwachtingen van de overheid voldoen. Het schoolteam streeft in voldoende mate bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen na en bereikt met de meerderheid van de leerlingen de eindtermen.

De kleuteronderwijzers slagen er grotendeels in om een krachtige (taal)leeromgeving te creëren waarbinnen de kleuters voldoende uitdagingen en kansen krijgen om actief en passief hun taal en muzische talenten te ontwikkelen. Kleuters krijgen veelvuldig de kans om te experimenteren, te exploreren, te creëren en te beschouwen met een proces dat primeert op het product. De manier waarop de kleuteronderwijzers met de kleuters omgaan en communiceren, bevordert een natuurlijke taalontwikkeling. Ook de hoekenverrijking binnen thema's die nauw aansluiten bij de leefwereld en de interesses van de kleuters stimuleert dit. Het schoolteam mist nog leerplankennis en hedendaagse inzichten in taalverwervingsprocessen. Het aanbod van thema-, school- en instructietaal doorheen de klasgroepen vertoont daardoor weinig opbouw en systematiek. Het kleuterteam gebruikt prentenboeken voluit als motor van taalstimulerende activiteiten. De kleuteronderwijzers hebben een goed contact met de ouders en betrekken hen stelselmatig bij wat er op school en in de klassen gebeurt.

De onderwijzers bieden eveneens een veelal krachtige taalleeromgeving waarin alle domeinen van het leergebied Nederlands evenwichtig en grotendeels geïntegreerd aan bod komen. Ze realiseren dit zowel door het zorgvuldig gebruik van een onderwijsleerpakket als door hun didactische basisaanpak. Ze variëren doorheen de dag in werk- en groeperingsvormen en verhogen daardoor de actieve betrokkenheid van de leerlingen. De onderwijzers stemmen hun aanbod voortdurend af op het beheersingsniveau van de leerlingen, op basis van een evenwichtige evaluatiepraktijk. Op die manier voorkomt het schoolteam veel leerproblemen. Er heerst over het algemeen een leesrijk klas- en schoolklimaat.

De planning en de realisatie van het onderwijsaanbod bevatten voor muzische vorming voldoende indicaties dat de leerlingen de eindtermen bereiken en dat het leerplan voldoende gerealiseerd wordt. De meeste onderwijzers leveren inspanningen voor een volledig en evenwichtig aanbod. Het domein beeld krijgt een erg prominente plaats en media mist soms nog de nodige aandacht. Sommige onderwijzers zijn echte experts in het organiseren van muzische activiteiten en geven een krachtige invulling aan de visie van het leerplan. De evaluatie- en de rapporteringspraktijk waren onderwerp van overleg en dit resulteerde in vormen van zachte evaluatie. De uitwerking van een aantal muzische projecten en de deelname aan culturele activiteiten zijn kwaliteitsvolle initiatieven om de muzische ontwikkeling van de leerlingen te ondersteunen en om de verschillende domeinen van dit leergebied breed te benaderen.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat de school een hoge mate van doelgerichtheid toont in het vormgeven van de aanvangsbegeleiding en de sociale en emotionele begeleiding. Startende (kleuter)onderwijzers kunnen rekenen op de steun van de directeur, een mentor en van de andere collega's. Via een zorgvuldig uitgewerkt traject slaagt het schoolteam erin een erg kwaliteitsvolle ondersteuning te bieden aan starters. Allen getuigen van de efficiëntie hiervan en vertonen een hoog welbevinden. Deze werking is een voorbeeld van goede praktijk. Ook het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de sociale en emotionele begeleiding van de kinderen maakt duidelijk dat de school er werk van maakt. De school organiseert zowel op klas- als op schoolniveau tal van erg waardevolle initiatieven om kinderen sociaal en emotioneel te laten ontwikkelen.

Het onderzoek naar het algemeen beleid toont aan dat de directeur een waarderend en participatief leiderschap voert. Alle teamleden zijn actief betrokken bij de organisatorische en pedagogisch-didactische aspecten van de schoolwerking. Het schoolteam maakt de verschillende onderdelen van haar schoolvisie ten volle waar. Het creëren van een veilig klasklimaat en een krachtige leeromgeving en het werken op maat van alle leerlingen zijn uitgangspunten voor het dagelijks handelen van het schoolteam. De manier waarop het schoolteam systematisch aspecten van haar werking onderzoekt in functie van kwaliteitsverbetering kent een groeimarge.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden en regelgeving toont aan dat de school de onderzochte reglementering respecteert. De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' en 'overige erkenningsvoorwaarden'. Voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' geeft de onderwijsinspectie tevens een gunstig advies en is ervan overtuigd dat de directeur en het schoolbestuur enkele aandachtspunten ter harte nemen.

De onderwijsinspectie uit haar waardering voor de weg die het schoolteam de afgelopen jaren met veel plichtsbewustzijn en enthousiasme heeft bewandeld om zijn maatschappelijke opdracht waar te maken. Zij is ervan overtuigd dat het schoolteam het huidige ontwikkelingsproces verder zal zetten op de ingeslagen weg en hierbij de geformuleerde aanbevelingen in overweging zal nemen.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Onderwijs - Begeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Binnen het onderwijsaanbod krijgen de kleuters op een geïntegreerde en interactieve manier de kans om hun talige vaardigheden te ontplooiën.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate na. Het kleuterteam geeft kwaliteitsvol invulling aan de kerngedachten van het leergebied en voorziet een gevarieerd aanbod dat afgestemd is op de leefwereld en de interesses van de kleuters. De kleuters ontwikkelen hun muzische vaardigheden door te experimenteren en te exploreren en kunnen via allerlei impressies vorm geven aan gevoelens, ervaringen en belevingen.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming

Curriculum	De kleuteronderwijzers hanteren vooral een koepelgebonden bronnenboek als
Onderwijsaanbod	richtinggevend referentiekader. Ze integreren het onderwijsaanbod in thema's.
<i>Referentiekader</i>	Voor de uitwerking hiervan heeft het kleuterteam afspraken vastgelegd. Sinds
<i>Planning</i>	enige tijd geldt de schoolafpraak om met dominante ontwikkelingsaspecten te
<i>Evenwichtig en volledig</i>	werken. Daarnaast laten de kleuteronderwijzers zich bij de doelenselectie ook
<i>Samenhang</i>	optioneel inspireren door de leerplannen en de decretale ontwikkelingsdoelen.
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

Het kleuterteam heeft een goed inzicht in de uitgangspunten en de inhoud van het leerplan muzische vorming. Hoewel het deelleerplan mediaopvoeding werd verkend, is de vertaling naar de klaspraktijk minder zichtbaar. Een verdieping van het leerplan Nederlands is in het talenbeleidsplan opgenomen voor het volgend schooljaar.

Het kleuterteam slaagt erin om een vrij evenwichtig en volledig aanbod te voorzien. Een formele bewaking van het aanbod kent echter nog ruime groeikansen. De kleuteronderwijzers van parallelgroepen werken nauw samen met het oog op een gelijkgericht aanbod. Voor de gezamenlijke thema's uit de jaarkring overlegt het kleuterteam vooral informeel hoe ze het aanbod op de verschillende leeftijdsgroepen kunnen afstemmen. Dit zorgt voor een beperkte verticale samenhang van het aanbod.

Naast belangstellingscentra die aansluiten bij de jaarkring, werken de kleuteronderwijzers jaarlijks meerdere thema's uit die de kleuters zelf aanbrengen of die aansluiten bij hun interesses en leefwereld.

De kleuteronderwijzers slagen er meestal in om een krachtige taallearomgeving te creëren waarbinnen de kleuters voldoende uitdagingen en kansen krijgen om actief en passief hun taal te ontwikkelen. Een klaspop als moderator nodigt de kleuters uit tot communiceren en stimuleert de spreekdurf. De systematische hoekenverrijking binnen het thema zet de kleuters aan tot een rijk en functioneel taalgebruik. De wijze waarop de kleuteronderwijzers met de kleuters omgaan en communiceren ondersteunt het 'taal de hele dag'-principe. Zowel bij geleide activiteiten als bij dagelijkse rituelen en routines stimuleert het natuurlijk en interactief taalgebruik van de kleuteronderwijzers de taalontwikkeling. In een enkel geval domineert de kleuteronderwijzer in de interactie. De afspraak om als kleuteronderwijzer geregeld mee te spelen in de hoeken draagt bij tot meer interactie.

Het functioneel gebruik van de verschillende kalenders ondersteunt de ontwikkeling van een aantal schooltaalbegrippen bij de kleuters. Deze kalenders bieden een duidelijke structuur en zijn gradueel opgebouwd doorheen de verschillende leeftijdsgroepen.

De kleuteronderwijzers pakken het leergebied Nederlands eerder aan op basis van intuïtie en opgebouwde ervaring dan op basis van hedendaagse inzichten in taalverwervingsprocessen en taalvaardigheidsonderwijs. Daardoor laten ze nog kansen liggen op het vlak van de gerichte taalontwikkeling van de kleuters. Het kleuterteam maakte beperkt afspraken over de na te streven woordenschat voor een gradueel opgebouwde functionele thema-, school- en instructietaal. Het werken met prentenboeken als taalstimulerende motor heeft ingang gevonden. Aangebrachte prentenboeken worden ten volle uitgespeeld in doelgerichte spreek- en luisteractiviteiten die de interactie tussen de kleuters onderling stimuleren.

Voor het leergebied muzische vorming krijgen kleuters volop kansen om te experimenteren met allerlei materialen en actief muzische situaties te verkennen, te beleven en te creëren. Muzische accenten verlevendigen en stroomlijnen het dagverloop. De meeste kleuteronderwijzers slagen erin om creatieve realisaties naar model in aantal te verminderen en groepjes van kleuters gezamenlijke werkstukken te laten creëren. Ze doen inspanningen om het beschouwen op kleutermaat te voorzien. Initiatieven om kleuters muzisch met diverse media te laten experimenteren, hebben nog groeikansen.

De meeste kleuteronderwijzers maken geregeld gebruik van de onmiddellijke schoolomgeving en van experts in de klas om het aanbod levensecht in te vullen. De voorleesmomenten waarbij (groot)ouders en leerlingen van de lagere en secundaire afdeling (buddyproject) betrokken worden, instrumentdemonstratie en -initiatie door ouders en culturele uitstappen stimuleren de talige en muzische ontwikkeling van de kleuters.

Curriculum Onderwijsorganisatie <i>Klasmanagement</i>	Een sterk klasmanagement bevordert in de verschillende klassen de ontwikkelingskansen van de kleuters. De kleuteronderwijzers ondersteunen de zelfredzaamheid en de zelfsturing van de kleuters. De kleuters krijgen kansen tot actief leren en zelfstandig spelen, via moetjes-magjes en contractwerk. In enkele gevallen hanteren de kleuteronderwijzers pedagogische vervroeging met werkblaadjes.
	Met initiatieven zoals het ‘restaurantgebruik in de klas’ slagen de kleuteronderwijzers erin om maximale ontwikkelingstijd in de klas te voorzien.
Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i>	De school beschikt over de nodige materialen om de ontwikkelingsdoelen na te streven.
	Het is de gewoonte dat de kleuteronderwijzers in aansluiting bij het weekthema prentenboeken voorzien. Een knusse boeken- en luisterhoek om kleuters te laten (her)genieten van verhalen of om kleuters met gerichte opdrachten hun luistervaardigheden te laten scherpen, is meestal aanwezig.
	De kleuteronderwijzers beschikken over een hele waaier aan materialen om het voorbereidend lezen en schrijven te stimuleren.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De kleuteronderwijzers baseren zich op een systeem van permanente brede observatie om de kleuters te evalueren. Ze maakten afspraken over de wijze waarop en de frequentie waarmee ze observaties uitvoeren. Binnen elk thema verzamelen de kleuteronderwijzers enkele observatiegegevens aan de hand van een kijkwijzer die gekoppeld is aan een bronnenboek. Deze gegevens worden in het kindvolgsysteem opgenomen. De regelmaat waarmee ze de observaties uitvoeren en de variatie aan ontwikkelingsdomeinen die ze daarbij betrekken, resulteren in een voldoende breed beeld van de totale ontwikkeling van de kleuters.
	De observatiegegevens vormen het uitgangspunt voor een doorgaans gerichte ondersteuning van groepjes van kleuters en individuele kleuters binnen de dagelijkse klaswerking en voor de extra zorgondersteuning door de zorgleerkracht. Ze zijn ook het vertrekpunt voor de communicatie met de ouders. Recent startte het kleuterteam met de uitwerking van verteltassen voor taalarme kleuters en met extra voorleesmomenten door studenten.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De kleuteronderwijzers nemen hun rol op binnen de preventieve basiszorg door gedifferentieerd in te spelen op de noden van kleuters en extra ondersteuning te voorzien voor groepjes en individuele kleuters. Het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters staan daarbij voorop. De zorgleerkracht wordt klasintern ingeschakeld en ondersteunt afwisselend met de klasleerkracht de kleuters met zorgvragen in homogene of heterogene groepjes. Dit gebeurt zowel ad hoc voor momentane noden als volgens de principes van het handelingsgericht werken voor kleuters met meer fundamentele zorgnoden. Deze kleuters worden geregeld besproken in het zorgoverleg en het multidisciplinair overleg. De kleuteronderwijzers ervaren ook de inbreng van ouders en de expertise van externe partners als een meerwaarde. Het kleuterteam neemt de observatiegegevens, de ondersteuningsmaatregelen en hun opbrengst en de structurele samenwerking met externe partners allemaal op in het kindvolgsysteem. Alle betrokken partijen zijn daardoor in staat om zich een degelijk beeld te vormen en doelgericht met elkaar te communiceren over de totale ontwikkeling van de kleuter en de ondersteuningsmaatregelen die reeds hebben plaatsgevonden.

Met de 'eilandenwerking' en activiteiten op maat slagen de kleuteronderwijzers erin een hoge betrokkenheid bij de kleuters te genereren.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor Nederlands in voldoende mate. De onderwijzers zorgen voor een doelgericht, volledig en gradueel opgebouwd aanbod voor de verschillende domeinen van dit leergebied. De evaluatie- en de rapporteringspraktijk sluiten hierbij aan. Meerdere onderwijzers benutten activerende werkvormen om leerlingen extra te ondersteunen en voorzien hiermee een inhoudelijk gedifferentieerd aanbod.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De onderwijzers gebruiken een onderwijsleerpakket als richtinggevend referentiekader voor de planning en de realisatie van het onderwijsaanbod. Daarnaast doen de onderwijzers van het eerste leerjaar hetzelfde met een systeemmethode voor het aanvankelijk lezen. De meeste teamleden van de lagere afdeling maakten de koppeling tussen de onderwijsleerpakketten en de leerplandoelen. Ze maakten schoolafspraken over aangepaste en doorgeschoven leerinhouden. Met de visie en de uitgangspunten van het leerplan zijn ze minder vertrouwd.

De onderwijzers voorzien in een evenwichtig en volledig aanbod voor Nederlands. De onderwijzers volgen vrij consequent het onderwijsleerpakket en gaan op een bewuste manier om met aanpassingen die ze erin aanbrengen. Dit zorgt voor een verticale samenhang doorheen de leerjaren. Binnen lesactiviteiten komen soms meerdere domeinen en vaardigheden aan bod. Ook taalbeschouwing en schrijf-, lees-, luister- en spreekstrategieën krijgen daarbinnen een plaats. Dit zorgt voor een goede horizontale samenhang. De onderwijzers pakken spelling daarentegen geïsoleerd aan wat transfer kan bemoeilijken.

De onderwijzers zorgen voor een samenhang met andere leergebieden en met de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden, leren leren en informatie- en communicatietechnologie (ICT). Dit gebeurt niet altijd doelgericht.

Het schoolteam organiseert meerdere waardevolle initiatieven binnen het leesonderwijs. Bezoek aan de stedelijke bibliotheek, het leeskwartier, het tandemlezen, het voorlezen door (groot)ouders en leerlingen secundair onderwijs zijn daar voorbeelden van. Leerlingen zijn vragende partij voor een winterbibliotheek tijdens de middagpauzes. De klasbibliotheken zijn veelal voldoende uitgebreid en gevarieerd. In sommige klassen zijn een aantal oude leesboeken aan vervanging toe.

De onderwijzers besteden ruim aandacht aan het spellingonderwijs. Op basis van een prédictie voorzien ze een spellingsaanbod op maat van de leerlingen. Toch besteden ze ook aandacht aan het creatief schrijven. Ze bieden verschillende tekstsoorten aan en meerdere schrijfopdrachten zijn functioneel en bestemd voor een echt leespubliek. De 'pennenlikker', het klasdagboek, een prentenverhaal voor de kleuters en teksten voor vieringen zijn hier voorbeelden van. Met specifieke methodieken en schrijfopdrachten stimuleren onderwijzers de schrijfkwaliteit en de fantasie van de leerlingen.

De onderwijzers creëren een positief en veilig klasklimaat waarin leerlingen de nodige spreekdurf aan de dag leggen. De leerlingen oefenen hun spreek- en luistervaardigheid in verschillende taalgebruikssituaties vanuit het onderwijsleerpakket. In een aantal klassen bieden specifieke initiatieven en actualiteitsonderwerpen de leerlingen intentioneel bijkomende spreek- en luisterkansen.

Meerdere onderwijzers hebben een beperkte kennis van hedendaags taalvaardigheidsonderwijs en zijn niet vertrouwd met het inzetten op school- en instructietaal.

In de meeste klassen hanteren de onderwijzers een interactieve basisaanpak waarbij verschillende soorten van werk- en groeperingsvormen, waaronder contract- of hoekenwerk, de routeplanner en het plan-bord, elkaar doorheen de dag afwisselen in een flexibele klasopstelling. Dit stimuleert de actieve betrokkenheid van de leerlingen en geeft vooral op deze ogenblikken het spreken en luisteren een hoog realiteitsgehalte en functionaliteit.

Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	De school beschikt over de nodige leermiddelen en didactische materialen om de onderwijsdoelstellingen in de praktijk te realiseren. De onderwijzers zetten dagelijks multimedia en ICT-gebruik in. Dit doen ze om betrokkenheid bij de leerlingen te creëren, zelfstandige en interactieve werkvormen mogelijk te maken of om de werkelijkheid in de klas binnen te brengen. Daarnaast zetten ze deze ook in voor de automatisering van technische vaardigheden en ter ondersteuning bij leerstoornissen.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	In alle klassen zijn methodegebonden wandplaten als talige referentiekaders voor Nederlands aanwezig. Ze bieden visuele ondersteuning voor spelling, taalsystematiek of taalleerstrategieën. De onderwijzers hebben ook aandacht voor de visualisering van generieke werkhoudings- of leerstrategieën. Zowel de onderwijzers als de leerlingen gebruiken deze ondersteunende wandplaten op een functionele en geïntegreerde wijze. Wanneer relevant beschikken leerlingen over individuele ondersteuningskaarten. De onderwijzers zorgen voor een evenwichtige evaluatie van de leerlingen voor de verschillende domeinen van het leergebied. De evaluatie gebeurt enerzijds op basis van de toetsen uit de onderwijsleerpakketten. Daarnaast zijn er genormeerde toetsen voor spelling, technisch en begrijpend lezen. Voor de technische vaardigheden van spelling en voor technisch en begrijpend lezen brengen de onderwijzers de vorderingen longitudinaal in kaart in het leerlingvolgsysteem. Via een analyse van de resultaten volgen de onderwijzers de vooruitgang of stagnatie van de leerlingen op en ondernemen ze gepaste acties op klasniveau of op het niveau van individuele leerlingen. De onderwijzers evalueren doelgericht de mondelinge vaardigheden en creatief schrijven via zachte vormen van evaluatie en is een voorbeeld van goede praktijk. Daarnaast krijgen de kinderen kansen tot zelf- en peerevaluatie. Voor leerlingen met aangepaste maatregelen of curriculumdifferentiatie voorzien de onderwijzers een gedifferentieerde evaluatie.
Evaluatie Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Interne en externe communicatie</i>	Het schoolteam van de lagere afdeling rapporteert over alle domeinen van Nederlands. Voor spreken en creatief schrijven is dat aan de hand van zelfevaluatie door de leerlingen en via doelgerichte verbale feedback over de specifieke getoetste spreek- en schrijfvaardigheden en attitudes. Het is opvallend dat in de rapporten voor spelling en taalbeschouwing meer evaluatiegegevens te vinden zijn dan voor de andere taalaspecten. Ter voorbereiding van de oudercontacten peilen de onderwijzers schriftelijk de ouders naar de aangevoelde ondersteuningsvragen voor de school.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De onderwijzers leveren gewaardeerde inspanningen om binnen het leergebied Nederlands de eerstelijnszorg aan te bieden. Onder meer op basis van foutenanalyses en een prédictie bieden ze spellingonderwijs op maat aan. De onderwijzers plannen voor zowel de sterke als de zwakkere leerlingen bijkomende oefenkansen om de leerstof verder toe te passen, te verwerken of te verbreden. Tijdens deze activiteit is er ruimte voor extra instructie en begeleiding van leerlingen met zorgvragen. Enkele leerlingen krijgen bijkomende taken met al dan niet een verkorte instructie. Onder meer foutenanalyses van methodegebonden en gestandaardiseerde toetsen leiden tot een meer gerichte remediëring. Ook voor de andere domeinen van dit leergebied krijgen de leerlingen indien relevant extra individuele begeleiding, extra oefenbundels, werktijd of materialen. Een aantal onderwijzers voorziet een gedifferentieerd aanbod binnen hoekenwerk.

De school bouwde de tweedelijnszorg kwaliteitsvol uit. Leden van het zorgteam ondersteunen de onderwijzers met gericht advies, relevante achtergrondinformatie en passende materialen. Het schoolteam voorziet indien nodig aangepaste maatregelen en curriculumdifferentiatie. Kinderen met een leerstoornis kunnen indien relevant met een digitaal voorleesprogramma werken dat het lezen en schrijven extra ondersteunt.

In de leerlingendossiers brengen de teamleden de beginsituatie van de (zorg)leerlingen in kaart. Het schoolteam legt de interventies en de evolutiegegevens via handelingsgerichte afspraken vast binnen een handelingsplan. Het formuleren van een heldere zorgvraag en de beschrijving van concrete acties op basis van deze zorgvraag, kennen nog een groeimarge. Meerdere overlegmomenten zorgen ervoor dat wederzijdse informatie-uitwisseling, terugkoppeling van ondernomen initiatieven op klas- en leerlingniveau en bijsturing van de zorgwerking gestructureerd verlopen. Acties op schoolniveau, zoals de organisatie van het leeskwartier en het prédictie, krijgen in mindere mate een systematische opvolging en bijsturing.

Kinderen met een extra nood aan taalondersteuning krijgen via een buddy-project naschools bijkomende taalimpulsen.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen

Een beperkt aantal onderwijzers volgde individuele nascholingen om zich verder te professionaliseren binnen dit leergebied. Het zorgteam is hierop een uitzondering.

Kwaliteitszorg

Het schoolteam analyseert en communiceert de resultaten van een screening die de taalvaardigheid meet van de leerlingen die in het eerste leerjaar starten. De leerlingen van het vierde en zesde leerjaar nemen deel aan de centrale toetsen van de eigen onderwijskoepel. De resultaten van deze toetsen worden meestal gecommuniceerd met het hele team, maar dit resulteerde niet in een hoge betrokkenheid door alle teamleden. De onderwijzers nemen maatregelen om de aanpak of het aanbod van zwak scorende inhouden of domeinen bij te sturen, maar de analyse kan nog aan diepgang winnen. Deze genomen initiatieven stroomden alsnog niet door naar de kleuterafdeling.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De lagere afdeling bereikt in voldoende mate de eindtermen voor het leergebied muzische vorming. De uitgangspunten, de kerngedachten en de bijhorende visie van de eindtermen en het leerplan vormen de leidraad om het muzische onderwijsaanbod vorm en inhoud te geven. De onderwijzers voorzien een doelgericht, vrij evenwichtig en gradueel opgebouwd aanbod binnen de meeste domeinen van dit leergebied. De onderwijzers realiseren een veilig klas- en schoolklimaat waarin de leerlingen zich muzisch durven uiten. Alternatieve evaluatie- en rapporteringsvormen bieden een doelgericht en evenwichtig beeld van het muzisch proces.

Curriculum	Het leerplan muzische opvoeding, en in het bijzonder de 21 algemene doelen, de koepelgebonden en schooleigen leerlijnen en turflijsten per domein vormen voor bijna alle onderwijzers de belangrijkste referentiekaders voor de planning en de bewaking van het aanbod. Het leerplan mediaopvoeding is minder richtinggevend voor de onderwijzers om een doelgericht aanbod voor het domein media binnen muzische vorming te voorzien. Voor de concrete uitwerking van dit leergebied laten de onderwijzers zich onder meer inspireren door diverse onderwijsleerpakketten, het internet, nascholing en eigen ervaring.
Onderwijsaanbod	
Onderwijsorganisatie	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	
<i>Onderwijstijd</i>	

Een aantal onderwijzers voorziet voor alle domeinen van het leergebied een ruim en doelgericht aanbod. Uit de gesprekken en de documentanalyse blijkt dat het muzisch aanbod voldoende breed is, maar minder evenwichtig. De meeste onderwijzers programmeren (veel) frequenter activiteiten voor beeldopvoeding dan voor de andere domeinen. De leerlingen beamen dit. De onderwijzers hebben geen zicht op het aanbod van de leerkracht lichamelijke opvoeding voor een aantal doelen van bewegingsexpressie. Ze verenigen geregeld het domein media binnen muzische vorming tot ICT-gebruik.

De turflijsten brengen het muzisch aanbod per leerjaar in kaart. Ze bieden evenwel beperkt houvast om volledigheid, continuïteit en gradatie in het aanbod te verzekeren. De onderwijzers verwoorden dat de koepelgebonden en schooleigen leerlijnen voldoende richtinggevend zijn om een gradueel aanbod te voorzien. Informeel en formeel overleg per leerjaar of over de leerjaren heen, bieden extra kansen om het aanbod op elkaar af te stemmen.

De onderwijzers hebben aandacht voor de horizontale samenhang met andere leergebieden of leergebiedoverschrijdende thema's. Soms verliest de doelgerichtheid hierbij aan kracht. Onderwijzers zien niet altijd het onderscheid tussen enerzijds een doelgericht aanbod en anderzijds muzische impulsen gebruiken als middel om andere activiteiten in te kleden, te verwerken of op te leuken. Binnen deze muzische activiteiten doorlopen de onderwijzers vaak in geringe mate alle stappen van het muzisch proces.

Uit de observaties en het leerlingenwerk blijkt dat het team van de lagere afdeling vooruitgang heeft geboekt in de implementatie van de principes van het leerplan muzische vorming. Werkjes van leerlingen, foto's en filmpjes getuigen van een vernieuwde muzische ingesteldheid van de meeste teamleden. Beschouwen en creëren binnen een muzische grondhouding zijn stilaan tot op de meeste klasvloeren doorgedrongen. Tijdens de geobserveerde lessen boden de onderwijzers activiteiten aan die aanzetten tot exploreren of experimenteren met muzische expressievormen. Bovendien wakkeren de meeste onderwijzers de creativiteit en de persoonlijke expressie aan. Onderwijzers gaan op zoek naar een evenwicht tussen de inoefening van muzische technieken en het stimuleren van authenticiteit en creatieve expressie. Sommigen zoeken echter nog wel eens hun toevlucht tot een inkleuropdracht. De onderwijzers beschouwen met de leerlingen bij de start van een muzische activiteit. Ook tijdens en na de les krijgen ze stimulansen tot kritische reflectie op de lesdoelen, het eigen muzisch proces of product of op dat van de medeleerlingen.

De onderwijzers leveren inspanningen om muzische activiteiten aan te wenden in allerlei werkvormen zoals groeps-, contract- en hoekenwerk. Cultuureducatie, aandacht voor verschillende kunstvormen en theaterbezoek zorgen ervoor dat kinderen kunstzinnige en muzische impressies kunnen opdoen. Het schoolteam heeft aandacht voor talentontwikkeling met de organisatie van een schoolkoor, een musical door de oudste leerlingen, muzische dagen en optredens tijdens projecten en schoolfeesten. Leerlingen appreciëren de vele muzische tussendoortjes.

In een aantal klassen wenden de onderwijzers de onderwijstijd voor muzische vorming niet optimaal aan. Enkel programmeren structureel te weinig lestijden. Soms plannen onderwijzers onder de noemer muzische vorming activiteiten in die weinig verband houden met dit leergebied.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Een assortiment aan materialen en instrumenten maakt de realisatie van de leerplandoelen binnen de verschillende domeinen mogelijk. De aanwezigheid van moderne mediavormen biedt visuele ondersteuning bij muzische activiteiten, wordt ingezet als input voor muzische impressies of kan mogelijkheden creëren om leerlingen zelf creatief aan de slag te laten gaan met media.

Door hun aankleding ademen sommige lokalen en gangen een muzische sfeer. In enkele klassen is er weinig leerlingenwerk tentoongesteld.

Evaluatie Evaluatiepraktijk Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i> <i>Interne en externe communicatie</i>	Het team van de lagere afdeling zette belangrijke stappen om de evaluatie- en de rapporteringspraktijk sterker af te stemmen op de krachtlijnen van het leerplan. Met de zachte vormen van evaluatie door de onderwijzer en de zelf- en peerevaluatie door de leerlingen trekt het team van de lagere afdeling de kaart van breed en evenwichtig evalueren en rapporteren. Er is bij meerdere onderwijzers een duidelijke koppeling tussen de (dominante) leerplandoelen van een muzische activiteit en de evaluatie- en de rapporteringspraktijk. Nog niet alle onderwijzers hanteren deze vormen van zelfevaluatie en zachte evaluatievormen voor alle domeinen. Het domein media vormt hierop een uitzondering; voor dit muzisch domein krijgen de leerlingen bijna nooit schriftelijke feedback. De frequentie en het aantal geëvalueerde muzische activiteiten zijn leerkrachtafhankelijk.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Tweemaal per schooljaar rapporteren de onderwijzers met een verbale beoordeling over de muzische attitudes en de grondhoudingen binnen alle domeinen van dit leergebied, op media na. Naast het rapport bieden ook de talentmappen en de BaSO-fiche een kijk op talenten en interesses. Indien kinderen een uitgesproken muzisch talent bezitten, nemen de onderwijzers deze informatie op in het leerlingvolgsysteem. Onder meer het hoekenwerk, de muzische dagen of de musical bieden leerlingen de kans om meerdere muzische talenten aan te boren of om volgens eigen interesse te kiezen uit verschillende domeinen van muzische vorming.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Nascholingen</i> <i>Interne expertise</i>	Tijdens de muzische activiteiten krijgen de leerlingen geregeld aanmoediging of een schouderklopje. De onderwijzers hebben aandacht voor leerlingen die zich minder durven tonen tijdens muzische activiteiten en zorgen ervoor dat ze binnen een veilig klimaat tot expressie kunnen komen. Leerlingen krijgen de kans om elkaar te inspireren, te helpen en van elkaar te leren. Een aantal onderwijzers volgde individuele nascholingen met betrekking tot dit leergebied. Tijdens personeelsvergaderingen kregen deze onderwijzers kansen om hun inzichten te delen met de collega's. Het schoolteam maakt gebruik van de interne expertise onder meer binnen de muzische dagen en het schoolkoor.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de realisatie van tussentijdse oplossingen en de aandacht voor proactieve acties vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om een dynamisch welzijnsbeleid verder uit te bouwen en om met een aantal aandachtspunten aan de slag te gaan.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Aanvangsbegeleiding

- Doelgerichtheid** De grote aandacht voor de doelgerichtheid blijkt uit de uitgewerkte procedure die voorziet in een coachingstraject tot twee jaar voor nieuwe personeelsleden. Naast het overbrengen van de nodige informatie heeft de school als tweede doel gesteld om deze personeelsleden, maar ook stagiairs, zo snel mogelijk te integreren in de warme leef- en leeromgeving die de campus biedt. In haar visietekst pleit de school voor 'gedragenheid' van de nieuwe personeelsleden: door de mentor, de directeur en de parallelcollega's.
- Ondersteuning** De school ontwikkelde een vademecum en een onthaalbrochure met informatie voor vrijwel alle aspecten van het schoolgebeuren. Deze zijn tevens terug te vinden in het schoolwerkplan. De ondersteuning door de mentor, de directeur en de parallelcollega's bestaat zowel uit wegwijsbegeleiding als uit werkbegeleiding.
- De directeur en de secretariaatsmedewerkers vangen de starters in eerste instantie op. Ze ontvangen de onthaalbrochure, een fotolijst van de collega's en een rondleiding. De mentor staat vervolgens klaar voor de eerste info met betrekking tot het schoolleven. Naast deze permanente hulp voert de directeur in de loop van het eerste trimester een klasbezoek met feedback uit. Vervolgens voorziet de mentor een coachingsgesprek dat voorbereid wordt door de starter met het document 'Persoonlijk ontwikkelingsplan, Samen voor de spiegel'. Op het einde van het eerste schooljaar voorziet de directeur een evaluatiemoment dat als basis kan dienen voor de verdere ontwikkeling. Ook in het tweede jaar zijn verschillende acties voorzien. De coördinerende directeur van de scholengemeenschap voert samen met de directeur klasbezoeken uit. Beginnende (kleuter)onderwijzers kunnen tevens rekenen op collegiale consultaties bij de (parallel)collega's.
- Doeltreffendheid** Het beleid van de school be vraagt op formele wijze de doeltreffendheid van de eigen aanvangsbegeleiding. Deze bevraging staat op de agenda tijdens sommige coachingsgesprekken met de mentor en in enkele functioneringsgesprekken.
- Het onderzoek van de eigen aanpak en de effecten van de aanvangsbegeleiding zijn nog niet structureel opgenomen in de eigen kwaliteitsbewaking van dit proces.
- Alle startende kleuter(onderwijzers) geven aan dat de aanvangsbegeleiding voortreffelijk werkt.

Ontwikkeling De mentor volgde een mentorenopleiding aan de lerarenopleiding en schoolt zich verder bij. De wijze waarop de aanstelling, de begeleiding en de verdere professionalisering gebeurt, wijst er op dat de school vooruit denkt en haar eigen werkwijze aanpast aan nieuwe noden.

Er vinden geen intervisie, hospiteermomenten of een andere vorm van formeel overleg plaats tussen de verschillende nieuwe (kleuter)onderwijzers plaats, noch op schoolniveau noch op niveau van de scholengemeenschap.

4.2 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid Alle teamleden onderstrepen het belang van een veilig pedagogisch klimaat als basis voor het welbevinden en de totale persoonlijkheidsontwikkeling van elk kind. In aansluiting bij het pedagogisch project en vanuit een grote bekommernis voor het welzijn van de leerlingen werkt het schoolteam al jaren verschillende initiatieven uit. De sociale en emotionele ontwikkeling van de leerlingen staat centraal. In het kader van de sociale ontwikkeling verwijzen de vooropgestelde doelen naar concrete omgangsregels en relaties tussen de leerlingen onderling. Voor de emotionele ontwikkeling wil het schoolteam de leerlingen begeleiden om gevoelens van zichzelf te leren begrijpen en om daar goed te leren mee omgaan. Met de talentenwerking (eilanden) en het onderzoek naar het welbevinden van de leerlingen werkt het schoolteam doelgericht aan het welzijn van de kinderen.

Ondersteuning De sterke teamgeest en de positieve schoolcultuur vormen een goede voedingsbodem om samen invulling te geven aan een kwaliteitsvolle sociale en emotionele begeleiding. De sociale en emotionele begeleiding loopt immers als een rode draad doorheen het hele schoolleven. Doorheen de jaren ontwikkelden zich zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling meerdere initiatieven die de sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen ondersteunen. Illustratief hiervoor zijn onder meer de duidelijke schoolafspraken, de aandacht in de kleuterafdeling om kleuters op een speelse manier leren gevoelens te herkennen, te begrijpen en te uiten, de maandthema's op school- en klasniveau (Jef en Lien), de peter-meterwerking en de vele particuliere initiatieven in de verschillende klasgroepen.

De sociale en emotionele ontwikkeling is een vast onderdeel van de multidisciplinaire besprekingen. De onderwijzers en de zorgcoördinator maken binnen hun takenpakket bewust ruimte vrij om naar aanleiding van een multidisciplinair overleg (MDO) vooraf individueel samen te zitten met de leerlingen die besproken worden. Het ontwikkelde instrument en de manier waarmee hiermee wordt omgegaan is een voorbeeld van goede praktijk. De school motiveert deze keuze vanuit een open communicatie en wil daarbij vooral nagaan hoe een leerling zich voelt. De informatie die de onderwijzers krijgen vanuit de ouderbevraging vult hun beeld aan.

Het schoolteam laat zich in samenwerking met het lokaal overlegplatform (LOP) ondersteunen door een expertisecentrum om de betrokkenheid van de kinderen te verhogen. Ook andere externe instanties ondersteunen de teamleden om hun competenties verder te ontwikkelen.

Doeltreffendheid Acties in het kader van de sociale en emotionele begeleiding vormen geregeld een agendapunt op de personeelsvergaderingen.

Uit de verslagen van de leerlingendossiers blijkt dat leerlingen met sociaal-emotionele of gedragsproblemen systematisch worden opgevolgd. Indien er zich problemen voordoen of de sociale en emotionele ontwikkeling van leerlingen niet loopt zoals verwacht, worden ouders onmiddellijk op de hoogte gebracht en bij de besprekingen betrokken. Bij ernstige problemen schakelt de school het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) of ondersteunende opvoedingsinstanties in. De (kleuter)onderwijzers vinden de ondersteuning en de concrete tips die ze van deze externe partners krijgen een meerwaarde voor hun onderwijsaanpak.

Onder meer op basis van de positieve feedback van oud-leerlingen, van ouders en van leerlingen aan het einde van de basisschool oordeelt de school dat de geleverde inspanningen in het kader van de sociale en emotionele begeleiding renderen.

Het inspectieteam waardeert de inspanningen die de school levert om leerlingen met een moeilijke thuissituatie extra te ondersteunen en in het bijzonder de rol die elk teamlid opneemt als vertrouwenspersoon voor leerlingen.

Uit de gesprekken die de onderwijsinspecteurs hadden met een afvaardiging van de leerlingen blijkt hun grote waardering: voor de respectvolle houding die zowel leerkrachten als kinderen aannemen, voor het zoeken naar oplossingen wanneer het wat moeilijker loopt en voor de individuele tijd die de teamleden uittrekken bij ruzies of andere problemen op kind- en klasniveau.

Ontwikkeling De sociale en emotionele begeleiding vormt een prioritair aandachtspunt op beleidsniveau. Geregeld neemt het schoolteam in dit kader initiatieven onder de loep om ze nadien verder uit te bouwen of bij te sturen. Bij de teamleden is er de nodige bereidheid aanwezig om zich te verdiepen en zich te blijven ontwikkelen in problematieken van sociaal-emotionele aard. Naast nascholingstrajecten in teamverband participeerden meerdere leerkrachten de laatste jaren aan individuele nascholingsinitiatieven.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De school kent een stabiel en betrokken leiderschap. De directeur leidt de school al geruime tijd. Ze heeft onder meer door formele en informele klasbezoeken een goed inzicht in de capaciteiten van haar teamleden en weet hun sterktes aan te wenden in functie van het vormgeven van de verschillende onderdelen van de schoolwerking. Ze waakt erover dat de werkpunten van de school aangepakt worden. De veelheid aan prioriteiten ondermijnt echter in een aantal gevallen de grondigheid. De directeur, het kern- en het zorgteam voorzien onvoldoende operationele doelen, afgebakend in de tijd, die tussentijdse evaluaties en bijsturingen mogelijk maken. Het team waardeert de warmmenselijke en deelnemende manier van schoolleiden door de directeur, haar openheid, bereikbaarheid, inzet en ondersteuning.
- Visieontwikkeling** Het uitgebreide schoolwerkplan met onder meer het schooleigen opvoedingsproject, de didactische visie en het zorgbeleid zijn richtinggevend voor de schoolwerking. De inhoud ervan zijn mee het resultaat van het ontwikkelingstraject dat de school in teamverband heeft doorlopen sedert de laatste doorlichting. Veel elementen van de visie worden ten volle waargemaakt in de schoolpraktijk en liggen aan de basis van het dagelijks handelen van het schoolteam: het creëren van een veilig klasklimaat en een krachtige leeromgeving, het gedifferentieerd en ondersteunend werken aan de ontplooiing van elk kind, het bevorderen van de school als open gemeenschap met een grote ouderbetrokkenheid en een constructieve samenwerking met externe partners. Met de deelname aan de voorbereiding van een mogelijk nieuw leerplanconcept wil de directeur de leerplankennis bij haar teamleden verhogen.
- Besluitvorming** De directeur voert een participatief beleid waarvan het zorg- en kernteam de pijlers uitzetten en voorbereiden. Alle teamleden voelen zich betrokken bij de besluitvorming. Tijdens personeelsvergaderingen is er voldoende ruimte voor de formele inhoudelijke inbreng van de teamleden. De communicatie hierover verloopt transparant. De beperkte omvang van het schoolteam zorgt voor een uitgebreide informele overlegcultuur. Indien nodig hakt de directeur knopen door.
- Kwaliteitszorg** Het schoolteam verzamelt gegevens over aspecten van de schoolwerking doch analyseert ze in functie van de kwaliteitsverbetering in een aantal gevallen ervan onvoldoende. Dit is onder meer zo voor soms tegenvallende resultaten op genormeerde toetsen. Het team getuigt van een gezond zelfkritisch vermogen op klasniveau, maar minder op schoolniveau. Er is aandacht om wat goed loopt te borgen. Het schoolteam volgt de opgezette acties en trajecten op, maar stuurt deze niet steeds bij waar nodig of evalueert ze deze op doeltreffendheid.

- Talenbeleid** Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. De school maakt gebruik van gestandaardiseerde testen. De leerkrachten zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het klasmanagement is erop gericht om leerlingen met talige noden makkelijker en voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces.
- De leerkrachten bieden binnen de verschillende leergebieden taken aan die zowel de zwakkere als de sterke leerlingen voldoende kansen geven om zich op talig vlak te ontwikkelen. Ze hanteren eveneens werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen.
- Bij de evaluatie van de verschillende leergebieden houden de leerkrachten voor kinderen met leerstoornissen of een moeilijker lopend leertraject rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen. Ze vermijden dat een toets een taaltest is waardoor taalzwakkere leerlingen lager scoren.
- Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.
- GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op een analyse van data die de noden van alle leerlingen op een handelingsplanmatige manier in kaart brengen.
- De school heeft een correct beeld van het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet gerichte acties op om de doorstroom te bevorderen.
- Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties beperkt vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen.
- De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er ook enige aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.
- Het schoolteam heeft in beperkte mate zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.
- Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de meeste teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers hanteren observatieinstrumenten om de ontwikkelingsvorderingen van de kleuters in kaart te brengen die hen toelaten kort op de bal te spelen voor de ondersteuning van de (zorg)kleuters.
- Het zorgteam en de (kleuter)onderwijzers voorzien in een handelingsplanmatige werking met een gedegen eerste- en tweedelijnszorg.
- De (kleuter)onderwijzers organiseren meerdere klas- en schoolgebonden initiatieven en activiteiten die de muzische interesses en talenten van de kinderen stimuleren, ontwikkelen en versterken.
- De onderwijzers voorzien 'zachte evaluaties' voor aspecten van Nederlands en muzische vorming.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam realiseert een aangenaam leef- en leerklimaat voor de kinderen en de leerkrachten.
- De teamleden nemen waardevolle initiatieven die de sociale en emotionele ontwikkeling van de leerlingen positief beïnvloeden.
- Zowel voor de sociale en emotionele ontwikkeling als voor leerproblemen nemen de (kleuter)onderwijzers de zorgen en bedenkingen van de kinderen en de ouders ernstig door met hen rechtstreeks op een gestructureerde manier in dialoog te gaan.
- Startende (kleuter)onderwijzers kunnen rekenen op een gedegen ondersteuning door vele interne onderwijspartners.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur, het kern- en zorgteam zorgen voor een warmmenselijke ondersteuning van de teamleden op professioneel en persoonlijk vlak.
- Het schoolteam hanteert een participatieve besluitvorming.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De teamleden kunnen doelgerichter aandacht besteden aan school- en instructietaal.
- De (kleuter)onderwijzers kunnen hun acties voor ondersteuning aan kinderen met een moeilijker lopend leertraject concreter formuleren.
- De onderwijzers kunnen meer samenhang realiseren tussen 'schrijven en begrijpen' door te vertrekken vanuit reële contexten.
- (Kleuter)onderwijzers kunnen meer aandacht besteden aan de muzische aspecten binnen het domein media.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan intervisie en hospiteermomenten organiseren tussen startende (kleuter)onderwijzers.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur en het kern- en zorgteam kunnen de prioriteiten beperken in de tijd, in aantal en er operationele doelen aan koppelen.
- De directeur en het kern- en zorgteam kunnen outputgegevens grondiger analyseren en acties opzetten om de eigen onderwijskwaliteit te borgen en bij te sturen.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Stefan PASTURE de inspecteur-verslaggever	Rita VAN AELST de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	